

Vec C-746/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

5. december 2023

Vnútroštátny súd:

Consiglio di Stato

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

29. november 2023

Odvolatelia:

Cividale SpA

Flag Srl

Odporcovia v odvolacom konaní::

Ministero dello Sviluppo Economico

Direzione Generale per l'incentivazione delle attività
imprenditoriali del Ministero dello Sviluppo Economico

Dipartimento per lo sviluppo e la coesione economica del Ministero
dello Sviluppo Economico

Direzione Generale per l'incentivazione delle attività
imprenditoriali del Ministero dello Sviluppo Economico-Divisione
X

Vedľajší účastník konania:

Fonderia di Torbole SpA

Predmet konania vo veci samej

Odvolanie proti rozsudku T.A.R. per il Veneto (Tribunale amministrativo regionale per il Veneto, Regionálny správny súd pre Benátsko, Taliansko, ďalej len „TAR pre Benátsko“) č. 00118/2019, ktorým bola zamietnutá žaloba podaná spoločnosťou Flag s.r.l. a smerujúca k zrušeniu opatrenia č. 1303 z 29. mája 2013, ktorým Ministero dello Sviluppo Economico (Ministerstvo pre hospodársky rozvoj, Taliansko, ďalej len „MISE“) v rozpore s tým, čo bolo predbežne priznané predchádzajúcim listom, povolilo poskytnutie iba 200 000,00 eur v prospech tejto spoločnosti ako príspevku za účasť tejto spoločnosti na programe racionalizácie zlievarenského odvetvia.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) návrhom na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ žiada o výklad pojmu „štátna pomoc“ v zmysle článkov 107 a 108 ZFEÚ, ako aj nariadenia Rady (EÚ) č. 659/1999 na účely správnej kvalifikácie príspevku stanoveného najmä v článku 2 ods. 2 písm. a) a b) vyhlášky ministerstva č. 73/2004.

Prejudiciálne otázky

[1] Má sa opatrenie, ako je opatrenie upravené vnútroštátnou právnou úpravou uvedenou v bode 20 [pôvodného znenia tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania], najmä opatrenie podľa článku 2 ods. 2 písm. a) ministerskej vyhlášky č. 73/2004, kvalifikovať ako „pomoc“ v zmysle a na účely článkov 107 ZFEÚ a 108 ZFEÚ a nariadenia Rady (EÚ) č. 659/1999 z 22. marca 1999?

[2] Má sa opatrenie, ako je opatrenie upravené vnútroštátnou právnou úpravou uvedenou v bode 20 [pôvodného znenia tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania], najmä opatrenie podľa článku 2 ods. 2 písm. b) ministerskej vyhlášky č. 73/2004, kvalifikovať ako „pomoc“ v zmysle a na účely článkov 107 ZFEÚ a 108 ZFEÚ a nariadenia Rady (EÚ) č. 659/1999 z 22. marca 1999?

Uvedené predpisy práva Únie

Zmluva o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), najmä článok 107 a článok 108.

Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 (ďalej len „nariadenie č. 659/1999“), najmä článok 2, článok 3 a článok 8.

Oznámenie Komisie o vymáhaní práva štátnej pomoci vnútroštátnymi súdmi (Ú. v. EÚ C 85, 2009, s.1, ďalej len „Oznámenie z roku 2009“).

Oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc z 19 júla 2016 (2016/C 262/01, ďalej len „Oznámenie C 262/1“), najmä: body 66 až 69 kapitoly 4.

Uvedené vnútroštátne právo

Legge del 12 dicembre 2002, n. 273 (zákon č. 273 z 12. decembra 2002, ďalej len „zákon č. 273/2002“); najmä jeho článok 12, ktorým sa spúšťa program racionalizácie priemyselného odvetvia v oblasti zlievania liatiny a ocele, ktorý sa má uskutočniť v súlade so spôsobmi a kritériami stanovenými vo vyhláske MISE a ktorý je zameraný v súlade s pravidlami Európskej únie v oblasti štátnej pomoci na dosiahnutie viacerých cieľov vrátane: „*a) podpory lepšej kvalifikácie výroby, a to aj prostredníctvom reorganizácie výrobných kapacít a rozvoja priaznivých podmienok pre jej koncentráciu v podnikoch s vyššou úrovňou konkurencieschopnosti*“.

Decreto del Ministero delle Attività Produttive del 13 gennaio 2004, n. 73 (vyhláska MISE č. 73 z 13. januára 2004, ďalej len „vyhláska ministerstva č. 73/2004“), najmä:

článok 2, podľa ktorého: „*1. Na účely reorganizácie odvetvia z dôvodu nadmernej výrobných kapacít vo výrobnom systéme sa podporujú programy na fyzické zničenie zariadení a strojov tvoriace výrobný cyklus s následným zatvorením výrobného závodu ....*

2. Miera príspevku sa vzťahuje na vyššiu z dvoch hodnôt stanovených v oznámení EÚ C (2002) 315 zo 7. marca 2002: „príspevková marža na fixné náklady“ - „zostatková hodnota zariadení, ktoré sa majú zošrotovať“, a je vo výške:

a) 100 % v prípade zníženia výrobných kapacít v dôsledku zlúčenia spoločností alebo dohôd medzi zlievarenskými podnikmi, ktoré okrem iného zabezpečujú primerané riešenie problémov so zamestnanosťou. Zlievareň, ktorá získa vyradenú výrobu, musí najmä preukázať, že v priemere troch posledných schválených súvah dosiahla kladné hodnoty ROS. Certifikáciu musí vykonať audítorská spoločnosť. Okrem toho je potrebné preukázať znaleckým posudkom vyhotoveným technickým odborníkom v danom odvetví schopnosť uskutočňovať vlastnými zariadeniami výrobu zlievarne, ktorá ukončí činnosť;

b) 60 % jej maximálnej výšky len pre zníženie výrobných kapacít.

3. Tieto hodnoty sa určia takto:

a) aktualizovaná hodnota príspevkovej marže výkonností zariadení za posledné tri roky 2000 – 2002; na určenie príspevkovej marže priemyselného podniku sa

odkazuje len na položky výnosov a nákladov, ktoré predchádzajú prevádzkovému výsledku, sú teda vylúčené tak finančné, ako aj neprevádzkové položky;

b) zostatková účtovná hodnota zariadení, ktoré sa majú zošrotovať po odpočítaní odpisov k 31. decembru 2002.

4. Samotné hodnoty sa zisťujú prostredníctvom technického šetrenia, ktoré vykonáva špecializovaná úverová inštitúcia ....

5. Podniky, ktoré žiadajú o príspevok, sú tiež povinné:

a) vykonať reštrukturalizáciu súvah audítorskými spoločnosťami podľa schémy uvedenej v prílohe D;

b) zabezpečiť v programoch zničenia zariadení primerané riešenie pre vyplývajúce problémy so zamestnanosťou.

c) vykonať zničenie zariadení, ktoré sú predmetom podpory do jedného roka od uverejnenia tohto nariadenia v Úradnom vestníku Talianskej republiky;

d) na získanie 100 % príspevku, predložiť podpísanú dohodu s podnikom schopným realizovať vyradenú výrobu, ktorá obsahuje požiadavky stanovené v odseku 2 písm. a) tohto článku.

6. Zničenie výrobných zariadení spočíva v rozrezaní častí zariadení uvedených v prílohe C. Náklady na tieto činnosti sa odpočítajú od výnosu z predaja šrotu.

7. Osobitné komisie zriadené dekrétom generálneho riaditeľa pre koordináciu stimulov pre podniky vykonávajú kontrolu zničenia výrobných zariadení. ....

8. Výnosy z predaja šrotu získané podnikmi, ktoré podali žiadosť o príspevok, po odpočítaní nákladov vynaložených v súvislosti s rezaním plameňom a demontážou zariadení, sa odvedú do príjmov štátneho rozpočtu, a to v každom prípade po prijatí celého príspevku určeného na zošrotovanie zariadení. ...“;

článok 7: „1. Podniky zaoberajúce sa zlievaním liatiny a ocele, ktoré chcú získať príspevky stanovené v článku 12 zákona č. 273 z 12. decembra 2002, musia na účely uvedené v písmene a):

a) byť zapísané v obchodnom registri; patria sem aj podniky, ktoré vznikli zlúčením, splynutím alebo rozdelením podnikov s právnou subjektivitou pred 1. januárom 2000; patria sem aj výrobné jednotky, ktoré vykonávajú celý výrobný cyklus zlievania, a to aj v prípade, že patria tomu istému podniku;

b) nemeniť predmet výroby a štruktúru ich zariadení po 1. januári 2002;

c) do 31. decembra 2001 pravidelne realizovať certifikovanú výrobu na základe prísahného znaleckého posudku vyhotoveného technickým odborníkom z daného odvetvia zapísaným v registri znalcov a ustanoveným súdom,

d) vlastníť zariadenia, ktoré sa majú vyradiť, ku dňu podania žiadosti;

e) nevstúpiť do konkurzného konania alebo insolvenčného konania ...“

článok 9: „1. Spoločnostiam, ktoré sú príjemcami podpory, sa zakazuje obnovenie zrušenej výrobnnej kapacity počas nasledujúcich piatich rokov od dátumu platby.

2. V prípade nedodržania ustanovení odseku 1 dotknuté podniky stratia nárok na podporu v rozsahu obnovennej výrobnnej kapacity s následnou povinnosťou vrátiť príslušný príspevok spolu so zákonnými úrokmi a prehodnotením.

3. V prípade nedodržania medzipodnikovej dohody uvedenej v článku 2 ods. 2 písm. a) tejto vyhlášky, dotknutý podnik stratí nárok na zvýšenú výšku príspevku.

4. Podľa platnej právnej úpravy sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov vzťahujú na materské spoločnosti, dcérske spoločnosti alebo každopádne na spoločnosti prepojené so spoločnosťami, ktoré sú príjemcami týchto príspevkov.

5. Odňatie poskytnutých výhod sa nariaďuje aj v prípadoch stanovených v článku 9 legislatívneho dekrétu č. 123 z 31. marca 1998“.

Decreto ministeriale (vyhláška ministerstva) zo 6. februára 2006, uverejnená v úradnom vestníku č. 36 z 13. februára 2006 (ďalej len „ministerská vyhláška z roku 2006“):

článok 1, v ktorom sa opakuje, že príspevok stanovený v článku 2 vyhlášky ministerstva č. 73/2004 predstavuje kompenzáciu za stratu majetkovej hodnoty zariadenia spôsobenú vstupom podniku do programu reorganizácie, ktorý bol spustený zákonom č. 273/2002;

článok 2, podľa ktorého sa takáto kompenzácia vypláca „po výmaze podniku z „obchodného registra“ podľa článku 2495 občianskeho zákonníka alebo v prípade podnikov pozostávajúcich z viacerých odvetví činnosti po prevode odvetvia zlievarenskej činnosti na iný novozaložený podnik, ktorý po vykonaní činností a povinností súvisiacich s fyzickým zničením zariadení, ukončí činnosť. V každom prípade kompenzácia nemôže byť vyplatená, ak zariadenia nebudú zničené do jedného roka odo dňa uverejnenia vyhlášky v Úradnom vestníku Talianskej republiky“;

článok 3, v ktorom sa opakuje, že miera príspevku sa určuje v súlade s článkom 2 ods. 3 vyhlášky ministerstva č. 73/2004.

Decreto-legge del 31 dicembre 2007, n. 248, convertito dalla legge del 28 febbraio 2008, n. 31 (zákonný dekrét č. 248 z 31. decembra 2007, ktorý bol zmenený zákonom č. 31 z 28. februára 2008, ďalej len „zákonný dekrét č. 248/2007“); najmä článok 51c, v ktorom sa opakuje, že stimul poskytnutý podľa článku 12 ods. 2 zákona č. 273/2002 sa vypláca v súlade so spôsobmi stanovenými vyhláškou ministerstva z roku 2006, pričom podlieha „kontrolle prostřednictvím

technického šetrenia o dodržaní majetkovej záruky veriteľov podniku podľa článku 2740 občianskeho zákonníka“.

Decreto del MISE del 17 aprile 2009 (vyhláška MISE zo 17 apríla 2009, ďalej len „ministerská vyhláška z roku 2009“), v ktorej sa opakuje vyššie uvedený spôsob výpočtu stimulu poskytovaného podľa článku 12 ods. 2 zákona č. 273/2002.

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Dňa 18. júna 2004 Flag s.r.l., pôsobiaca v odvetví zlievania liatiny a ocele a v úplnom vlastníctve spoločnosti Cividale s.p.a., predložila MISE žiadosť pre získanie príspevku v 100 % výške, ktorý je upravený článkom 12 zákona č. 273/2002 v spojení s článkom 2 ods. 2 písm. a) vyhlášky ministerstva č. 73/2004 (ďalej len „predmetný príspevok“): táto spoločnosť mala totiž v úmysle vyradiť jedno zo svojich výrobných zariadení a uzavrieť medzipodnikovú dohodu so spoločnosťou Cividale Spa s cieľom vyriešiť z toho vyplývajúce problémy so zamestnanosťou.
- 2 Listom zo 14. septembra 2006 MISE ukončilo šetrenie, ktorého cieľom bolo určiť hodnotu zariadenia určeného na zošrotovanie a predbežne stanovilo príspevok pre Flag s.r.l. vo výške 1 645 365,58 eur. MISE tiež spresnilo, že poskytnutie tohto príspevku podliehalo jednak overeniu zničenia zariadenia príslušnou ministerskou komisiou a jednak vykonaniu prevodu odvetvia podnikovej činnosti, ktoré sa má vyradiť na inú spoločnosť, ktorá bola založená výlučne na účely zabezpečenia zničenia predmetného zariadenia.
- 3 Aktom z 28. decembra 2006 Flag s.r.l. previedla odvetvie podniku určené na vyradenie na Flag Fonderia Acciaio Marcon s.r.l., ktorá bola založená na účely zničenia predmetného zariadenia, predaja šrotu a odvedenia príslušného výnosu do štátneho rozpočtu. Táto spoločnosť následne vstúpila do likvidácie a bola vymazaná z obchodného registra.
- 4 Cividale S.p.A., ktorá je jediným naďalej existujúcim spoločníkom, preto požiadala MISE o poskytnutie príspevku, ako bol vyčíslený v liste zo 14. septembra 2006.
- 5 Opatrením č. 1303 z 29. mája 2013 (ďalej len „napadnuté opatrenie“) však MISE povolilo vyplatenie iba 200 000,00 eur v rámci uplatnenia právnej úpravy o malých sumách štátnej pomoci (tzv. „režim *de minimis*“).
- 6 Spoločnosti Cividale s.p.a. a Flag s.r.l. napadli toto opatrenie na T.A.R. per il Lazio (Tribunale amministrativo regionale per il Lazio, Regionálny správny súd Lazio, Taliansko, ďalej len „TAR pre Lazio“), pričom okrem iného namietali porušenie zásad proporcionality, primeranosti a ochrany legitímnej dôvery, ako aj iracionalitu a nedostatok odôvodnenia napadnutého opatrenia, keďže MISE nikdy neuviedlo existenciu postupu notifikácie Európskej komisii, pokiaľ ide o predmetný príspevok podľa právnej úpravy o štátnej pomoci, ani nepodmienilo

poskytnutie príspevku výsledkom uvedeného postupu notifikácie. Okrem toho sa odvolávali na porušenie článkov 107 a 108 ZFEÚ a nariadenia č. 659/1999, keďže predmetný príspevok nepredstavuje štátnu pomoc, ale len kompenzáciu, ktorá nepriniesla žiadnu hospodársku výhodu.

- 7 MISE sa vyjadrilo k žalobe a uviedlo, že 24. septembra 2003 sa „pokúsilo“ oznámiť Európskej komisii v súlade s nariadením č. 659/1999 právnu úpravu týkajúcu sa predmetného príspevku, ale v dôsledku žiadosti o ďalšie informácie, ktorú Komisia zaslala 21. novembra 2003, sa domnievalo, že Komisia prijme zamietavé rozhodnutie, a preto sa rozhodlo upustiť od tohto postupu.
- 8 Rozsudkom TAR pre Benátsko č. 00118/2019, pred ktorým prebiehalo konanie v prvom stupni po tom, ako TAR pre Lazio vyhlásil svoju nepríslušnosť, zamietol žaloby týchto spoločností. TAR pre Benátsko síce kritizoval konanie MISE pri vybavovaní veci vo vzťahu k Európskej komisii, avšak rozhodol, že bez predchádzajúceho rozhodnutia Komisie nemožno vyplatiť príspevok požadovaný týmito spoločnosťami. Uvedené spoločnosti preto podali proti tomuto rozsudku odvolanie na Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko), ktorá je vnútroštátnym súdom.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 9 Odvolávajúce spoločnosti tvrdia, že predmetný príspevok nemožno kvalifikovať ako štátnu pomoc, pretože z viacerých dôvodov nie sú splnené podmienky požadované článkom 107 ZFEÚ. Predovšetkým vzhľadom na to, že poskytnutie predmetného príspevku je podmienené definitívnym zničením výrobných zariadení a zánikom subjektu, ktorý ich vlastní, tento príspevok nemôže narušiť hospodársku súťaž, keďže bol poskytnutý v prospech subjektu, ktorý už nie je súčasťou relevantného trhu. Ďalej predmetný príspevok predstavuje len kompenzáciu za stratu výrobných kapacít tohto subjektu. Napokon výška tohto príspevku podľa kritérií výpočtu definovaných v ministerských vyhláškach je výrazne nižšia než hodnota zničeného zariadenia vo vzťahu k jeho výrobným kapacitám.
- 10 Odvolávajúce spoločnosti tiež tvrdia, že TAR pre Benátsko nesprávne rozhodol, že vnútroštátny súd nemôže nahradiť Európsku komisiu pri výklade pojmu štátna pomoc, ako je stanovený v oznámení z roku 2009, najmä v prípade, o aký ide v prejednávanej veci, keď neexistuje rozhodnutie Európskej komisie z dôvodu neuskutočnenia notifikačného postupu.
- 11 MISE sa vyjadrilo k odvolaniu, žiadalo ho zamietnuť a potvrdiť napadnutý rozsudok. Potvrdilo, že vo vzťahu k spoločnostiam, ktoré sa odvolali, ako aj vo vzťahu k 13 ďalším podnikom predbežne priznalo poskytnutie predmetného príspevku, ale následne sa rozhodlo o jeho odňatí a nahradení príspevkom v rozsahu 200 000,00 eur, pretože „nebolo presvedčené“ o zlučiteľnosti tohto príspevku s európskou právnou úpravou v oblasti štátnej pomoci. Potvrdilo tiež, že už nemá k dispozícii žiadny dokument vypracovaný MISE alebo Európskou

komisiou, ktorý by sa týkal jeho „pokusu“ oznámiť Komisii právnu úpravu vzťahujúcu sa na predmetný príspevok.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 12 Consiglio di Stato (Štátna rada) pochybuje, že predmetný príspevok možno kvalifikovať ako štátnu pomoc v zmysle článkov 107 a 108 ZFEÚ a teda že podlieha povinnosti oznámenia Európskej komisii. Odpoveď na túto otázku je rozhodujúca pre účely konania vo veci samej, v ktorom sú napadnuté opatrenia prijaté na základe predpokladu, že predmetný príspevok predstavuje štátnu pomoc, hoci v tomto smere nebolo prijaté žiadne rozhodnutie Európskej komisie.
- 13 Vnútroštátny súd síce uznáva, že preskúmanie zlučiteľnosti sporného príspevku je vyhradené Európskej komisii, tvrdí však, že na účely uplatnenia článkov 107 a 108 ZFEÚ a nariadenia č. 659/1999 prichádza do úvahy pojem „štátna pomoc“, ktorý je autonómnym pojmom; uvádza, že len vo vzťahu k opatreniu, ktoré možno objektívne kvalifikovať ako štátnu pomoc, existuje povinnosť predchádzajúceho oznámenia Komisii.
- 14 Vychádzajúc z bodov 66 až 69 oznámenia Komisie č. 262/1, ako aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, vnútroštátny súd pripomína, že štátnou pomocou je akýkoľvek druh výhody, z ktorej má podnik prospech, hoci aj nepriamo, bez ohľadu na to, či je táto výhoda poskytnutá vo forme hospodárskej dotácie alebo či ide o daňové úľavy alebo iné podpory, ktoré oslobodzujú podnik od nákladov, ktoré sú zvyčajne zahrnuté v rozpočte podniku (pozri rozsudky Súdneho dvora z 2. júla 1974, vec C-173/73, a z 5. októbra 1999, vec C-251/97). Konkrétne, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora, v prípade pomoci s týmito charakteristikami skutočnosť, že opatrenie má sociálny účel alebo je daňovej povahy, je irelevantná: v tomto zmysle boli kvalifikované ako štátna pomoc aj poskytnutie bankových záruk, ktoré by spoločnosť inak nezískala, a predaj pozemkov za zvýhodnené ceny (pozri rozsudky Súdneho dvora z 2. februára 1998, veci 67, 68 a 70/85; z 21. marca 1991, vec C-303/88; z 19. mája 1999, vec C-6/97; z 21. marca 1990, vec C-142/87 a z 10. apríla 2003, vec T-366/00). Naopak príspevky poskytnuté určitým podnikom ako kompenzácia dodatočných nákladov spojených s plnením záväzkov služby vo verejnom záujme, ako aj opatrenia všeobecnej povahy, ktoré osobitne nezvýhodňujú určité podniky alebo výrobcov, nespádajú pod tento pojem (pozri rozsudky Súdneho dvora z 22. novembra 2001 vo veci C-53/00 a z 24. júla 2003 vo veci C-280/00).
- 15 Consiglio di Stato (Štátna rada) ďalej uvádza, že existujú nariadenia EÚ, v ktorých sa určí *a priori* prípustná štátna pomoc bez povinnosti predchádzajúceho oznámenia Komisii: ide o opatrenia, ktorých cieľom je zvýšiť investície alebo v každopádne prispieť k fungovaniu a zachovaniu podniku, ktorý je príjemcom pomoci. Prípád predmetného príspevku je naopak odlišný, keďže sa poskytuje iba v prípade fyzického zničenia výrobných zariadení a súčasného

ukončenia podnikateľskej činnosti vlastníka zničeného zariadenia a príjemcu pomoci.

- 16 Podľa Consiglio di Stato (Štátna rada) táto posledná úvaha platí aj s v súvislosti s prípadom stanoveným v článku 2 ods. 2 písm. a) vyhlášky ministerstva č. 73/2004, podľa ktorého podnik, ktorý vyradí výrobný cyklus a uzatvorí dohody s inými podnikmi na podporu zamestnanosti a vyradenej výroby. Vnútroštátna právna úprava totiž v takomto prípade bráni tomu, aby príspevok bol poskytnutý podniku, ktorý sa na základe predchádzajúcej dohody s podnikom, ktorý vyradí zariadenie, sa zaviazal prevziať jeho výrobné kapacity a pracovníkov. Okrem toho obnovenie výrobných kapacít nie je príjemcovi predmetnej dotácie povolené počas piatich rokov nasledujúcich po jej poskytnutí.
- 17 Vnútroštátny súd uznáva, že právna úprava EÚ v oblasti štátnej pomoci zahŕňa niektoré opatrenia pomoci, ktoré ako predmetný príspevok, sa poskytujú za zníženie výroby prijímajúceho podniku, medzi ktoré patrí najmä príspevok poskytovaný poľnohospodárskym podnikom v rámci tzv. „povinného vyňatia pôdy z produkcie“ a pomoc stanovená nariadením 2078/92 EHS. Vnútroštátny súd však konštatuje, že tieto opatrenia majú vopred určenú dĺžku trvania a nezahŕňajú zošrotovanie majetku určeného na výrobu, ani zánik prijímajúceho podniku.
- 18 Consiglio di Stato (Štátna rada) zároveň konštatuje, že predmetný príspevok je problematický, ak sa poskytne v 100 % výške v zmysle článku 2 ods. 2 písm. a) vyhlášky ministerstva č. 73/2004. Dohodou, ktorú podnik žiadajúci o príspevok, uzatvorí s inými podnikmi na účely nadobudnutia výroby a vyriešenia problémov so zamestnanosťou, by sa totiž mohli previesť všetci zákazníci podniku na jediný podnik, ktorý by tak získal výhodu z hľadiska zákazníkov a obratu. Takéto dohody, o to viac, ak sú spojené so skutočným zlúčením, môžu predstavovať koncentráciu medzi podnikmi, ktoré v zásade môžu ovplyvniť hospodársku súťaž. Consiglio di Stato (Štátna rada) okrem toho zdôrazňuje, že právna úprava predmetného príspevku neobsahuje žiadnu ochrannú doložku vnútroštátnej a európskej právnej úpravy v oblasti koncentrácií. Naopak takéto kritické aspekty neexistujú v prípade uvedenom v článku 2 ods. 2 písm. b) vyhlášky ministerstva č. 73/2004, keďže sa nepredpokladá uzatvorenie dohôd s inými podnikmi a všetci zákazníci ponechaní podnikom, ktorý vyradí výrobný cyklus, sa voľne prerozdedia medzi podniky daného odvetvia.